

ÚTBÚGVINGAR- ØKIÐ SKAL LANGTÍÐAR- RAÐFESTAST

Meginfelag Føroyskra Studenta harmast um trongu korini hjá Fróðskaparsetur Føroya at virka í, og finnist at óskynsomu sparingstiltøkunum, ið fylgja lágu fíggjarjáttanini fyri 2018

MEGINFELAG FØROYSKRA STUDENTA

Framgongd á Setrinum

Fróðskaparsetrið hevur seinastu árin víðka um útbúgvings-tilboðini, har fimm nýggjar útbúgvingar eru settar í verk síðan 2015. Hesar útbúgvingar skulu, sambært Seturslógini, góðkennast av landsstýrskvinnuni, áðrenn tær verða settar í verk. Tað vil siga, at landsstýrskvinnan hevur givið Fróðskaparsetrinum grønt ljós, áðrenn hesar útbúgvingar hava verið útbodnar. Eisini hevur Fróðskaparsetrið havt eina munandi størri upptøku av lesandi, sum er farið frá at vera áleið 640 lesandi í 2013, til at verða áleið 1000 lesandi í 2017. Tað er tiskil talan um eina ovurstóra framgongd í upp-tøkunum á Setrinum.

Óskynsamar sparingar

Hóast økta virksemd, hevur fíggingin ikki fylgt stóðugu økingini. Tað hevur við sær, at Fróðskaparsetur Føroya enn einaferð skal undir eina røð av sparingstiltøkum, fyri at yvirhalda árliku

rakstrarjáttanina. Hesi sparingstiltøkini eru millum annað:

- Útsett endursetan av undirvísara í stóddfrøði
- Útsett endursetan av undirvísara í heilsuvísindi
- Útsett endursetan av námslektara
- Útsett endursetan av lestrarvegleiðara á Sögu og samfelagsdeildini, á Náttúruvísindadeildini og á Føroyamálsdeildini
- Útsett upptøka av lesandi á Búskaparfrøði
- Strikaðar vallærugreinar á Sögu- og Samfelagsdeildini

Hetta merkir sostatt, at partur av førleikunum, ið eru neyðugir til undirvísing, eru spardir burtur. Stórir spurningur verður reistur um, hvør skal átaka sær leiklutin sum undirvísari í hesum fakunum, og hvussu góðskan á útbúgv-ingunum verður ávirkað av hesum. Vit frámæla staðiliga at hesar sparingar verða settar í verk, so lesandi á Setrinum í dag, ikki verða rakt í teirra lesnaði.

Slíkar sparingar elva til stóran ótryggleika millum lesandi á Fróðskaparsetrinum, millum annað tí at hesar sparingar eru sera sjónligar, og tí at ein kann stúra fyri, hvat ein útsett endursetan í veruleikanum merkir, tá ið ongin trygd er fyri einari endursetan. At lestrarvegleiðingin, sum frammanundan hevur verið tunn, nú verður skerd, hevur stóra ávirkan sum skjótt kann merkjast hjá tí einstaka. At vallærugreinar bráðliga verða frátiknar skapar óvissu, tí tað merkir, at tey tilboðini, lesandi hava fingið lovað, tá tey byrjaðu, ikki longur eru tøk. At ein heilur árgangur innan búskaparfrøði er strikaður er eisini sjónligt í sær sjálvum. Hetta sáar samstundis eisini iva hjá teimum, ið eru lesandi á búskaparfrøði, tí eftir situr tankin um, hví tað júst var tann útbúgvingin, sum skuldi skerst.

Hóast hesi nevndu økini eru sera sjónlig, so eru tað eisini onnur økir, sum eru minni sjónlig, men tó hava beinleiðis ávirkan á tey lesandi. Her kann eitt nú nevast, at manglandi peningurin á

Setrinum eisini merkir, at ráð ikki er til at uppraðfesta gransking, sum sambært Seturslógini skal verða grundarlagið fyri allari undirvísing á stovninum. Krøvini um granskingargrunndaða undirvísing stava uttanifrá, og eru ein liður í teimum somu krøvunum, sum eru við til at gera Fróðskaparsetur Føroya til eitt altjóða góðkent universitet. Hetta er tiskil sera grundleggjandi fyri góðskuna og brúksvirði á sjálvum útbúgvingunum, sum Setrið veitir.

Eitt av endamálunum við granskingargrunndaðu undirvísingini er, at útbúgvingarnar eru so feskar og viðkomandi sum yvirhøvur gjørligt. Á tann hátt fær tann lesandi innlit í ta mest aktuella vitanina innan sitt øki, sum man sigast at vera sera umráðandi fyri ein nýklektan akademikara. Tá granskingarparturin á Fróðskaparsetri Føroya ikki fær nøktandi sømdir, hevur tað tiskil álvarsligar avleiðingar á læringsúrtøkuna hjá teimum lesandi.

Hvørjar avleiðigarnar eru, er tó ilt at siga, tí at Setrið fær heldur ikki fíggjarligar karmarnar at

røkka til at uppraðfesta menning av einari innanhýsis góðskutryggingarskipan fyri útbúgvingarnar. Um Setrið ikki kann vísa á, hvussu tað góðskutryggjar sínar útbúgvingar, kann tað hava álvarsligar avleiðingar fyri viðurkenningina av Setrinum, og øllum teimum, sum hava nomið sær útbúgving á stovninum. Í ringasta føri kann hetta merkja, at álitid á útbúgvingunum hvørvir, sum ger tað tvøriligt at søkja á víðari lestur uttanlands ella at finna sær starv hjá ávísam arbeiðsgevarum uttanlands.

Langtíðarraðfesting

Tá hugt verður at almenna kjakinum um sparingarnar á Setrinum, hevur umrøðan í mestan mun snúð seg um varðveitslu av verandi virksemd á Fróðskaparsetrinum. Fróðskaparsetrið hevur tó arbeitt við ov lágari rakstrarjáttan í nøkur áramál, og tiskil metir MFS at ein varðveitsla av verandi virksemd er heilt í lægra endanum! Skal Setrið kunna mennast til tann stovnin sum ynskiligt er, skal tað vera fíggjarligt rásarúm at kunna uppraðfesta gransking, soleiðis at bý-